

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (RP 109/2015 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Silja Ruokola, kommunikationsministeriet
- enhetschef Ville Räisänen, Trafiksäkerhetsverket
- teknisk expert Max Johansson, Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- finansministeriet
- miljöministeriet
- Buster Boats Ab.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny lag om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar. Genom propositionen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG, nedan *direktivet om fritidsbåtar*.

Syftet med den föreslagna lagen är att säkerställa att fritidsbåtar, vattenskotrar, deras utrustning och motorer överensstämmer med kraven till skydd för människors säkerhet och hälsa, för egendom och för miljön. Den lag om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar som trädde i kraft 2005, liksom den förordning av statsrådet som hänför sig till den, upphävs.

I den föreslagna lagen ingår bestämmelser om överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som hör till lagens tillämpningsområde, om bedömning och påvisande av överensstämmelse samt om marknadstillsyn över produkterna. Nytt i jämförelse med nuläget är att den nya lagen får bestämmelser om verksamhetsutövers och privatimportörers skyldigheter. Den nya la-

Betänkande KoUB 12/2015 rd

gen möjliggör fortfarande innovativ produktutveckling, och den påverkar inte definitionen av veterarbåtar. Trafiksäkerhetsverket bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om de tekniska kraven på produkterna och bedömningen av överensstämmelse.

Propositionen syftar till att i enlighet med regeringsprogrammet göra bestämmelserna smidigare och främja digitalisering genom kravet på att uppgifter om tillverkaren, importören och distributören ska ges också på deras webbplatser.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet välkomnar förslagen i syfte att säkerställa att fritidsbåtar och övriga produkter som avses i lagen överensstämmer med kraven till skydd för människors säkerhet och hälsa, för egendom och för miljön. Det borgar för konsumenternas förtroende för produkternas säkerhet.

Enligt 3 § i lagförslaget ska lagen inte tillämpas på vattenfarkoster byggda för eget bruk, förutsatt att de inte släpps ut på marknaden under en femårsperiod räknat från ibruktagandet av vattenfarkosten. Utskottet ser positivt på att fritidsbåtar kan byggas för eget bruk utan att lagen kräver att produkterna ska överensstämma med kraven. Att bedöma kravenligheten vore i många fall ett alltför tungt förfarande i fråga om en vattenfarkost som byggts för eget bruk. Om en båt har använts i fem år har det ansetts vara bevis nog för att farkosten inte äventyrar människors säkerhet och hälsa eller medför fara för egendom eller miljön. Utskottet vill framhålla att utsläppande på marknaden inte avser arvsrättslig succession och att arv således inte avbryter tidsfristen på fem år.

Bakgrunden till skärpningen av kraven i fråga om avgasutsläppen i direktivet om fritidsbåtar är att gränsvärdena för utsläppen behöver göras enhetliga med dem som används i Förenta staterna. Utskottet ser positivt på att enhetliga gränsvärden minskar handelshindren.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande ändringar.

DETALJMOTIVERING

42 §. Åläggande om åtgärder för avvärjande eller minskning av fara. Justitieministeriet har fäst uppmärksamhet vid att 3 mom. möjliggör mycket starkt ingripande i näringsverksamhet och att reglering som begränsar de grundläggande fri- och rättigheterna kräver proportionalitet. Utskottet föreslår att 3 mom. ska strykas eftersom det som står i 43 § 1 mom. räcker för att tillförsäkra myndigheterna möjligheter att förbjuda att en produkt som inte överensstämmer med kraven och som är farlig tillverkas, importeras och släpps ut på marknaden.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

43 §. Förbud mot tillverkning, import, tillhandahållande på marknaden, utsläppande på marknaden och ibruktagande. Utskottet noterar att 44 § 3 mom. föreskriver om att återkalla ett temporärt förbud. I 43 § saknas motsvarande bestämmelser om återkallande. Därför föreslår utskottet ett nytt 5 mom. om att återkalla förbud.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 109/2015 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att de produkter som hör till lagens tillämpningsområde överensstämmer med kraven till skydd för människors säkerhet och hälsa, för egendom och för miljön från farliga egenskaper hos fritidsbåtar, vattenskotrar och utrustningen i dem samt från avgasutsläpp och buller från motorerna i fritidsbåtar och vattenskotrar.

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

- 1) fritidsbåtar och delvis färdigställda fritidsbåtar,

Betänkande KoUB 12/2015 rd

- 2) vattenskotrar och delvis färdigställda vattenfarkoster,
- 3) vattenfarkosters utrustning,
- 4) motorer som är installerade eller som är särskilt avsedda att installeras i vattenfarkoster,
- 5) i vattenfarkoster installerade motorer som har genomgått omfattande motorändringar,
- 6) vattenfarkoster som har genomgått omfattande ombyggnad.

3 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på

- 1) vattenfarkoster som är avsedda endast för tävlingsbruk, inklusive roddtävlingsbåtar och övningsroddbåtar som betecknas så av tillverkaren,
- 2) kanoter och kajaker som har konstruerats för att enbart framdrivas med mänsklig kraft, gondoler eller vattencyklar,
- 3) vindsurfingbrädor som har konstruerats för att enbart framdrivas av vinden och som styrs av en stående person,
- 4) surfingbrädor,
- 5) före 1950 konstruerade veteranvattenfarkoster i original eller individuella kopior av avsedda vattenfarkoster, byggda huvudsakligen av ursprungligt material och betecknade som sådana av tillverkaren,
- 6) experimentvattenfarkoster, förutsatt att de inte senare släpps ut på marknaden,
- 7) vattenfarkoster byggda för eget bruk, förutsatt att de inte släpps ut på marknaden under en femårsperiod räknat från ibruktagandet av vattenfarkosten,
- 8) vattenfarkoster som är särskilt avsedda för att ha besättning och befordra passagerare kommersiellt, oavsett antalet passagerare,
- 9) undervattensbåtar,
- 10) sväware,
- 11) bärplansbåtar,
- 12) ångdrivna vattenfarkoster med ett yttre förbränningssystem som drivs med kol, koks, ved, olja eller gas, eller
- 13) amfibiefordon, det vill säga motorfordon som är utrustade med hjul eller band och som kan framföras både i vatten och på land.

De krav i fråga om avgasutsläpp som det föreskrivs om i denna lag eller med stöd av denna lag tillämpas inte på

- 1) motorer som är installerade eller som är avsedda att installeras i
 - a) vattenfarkoster avsedda endast för tävlingsbruk, vilka betecknas så av tillverkaren,
 - b) experimentvattenfarkoster, förutsatt att de inte släpps ut på marknaden,
 - c) vattenfarkoster som är särskilt avsedda för att ha besättning och befordra passagerare kommersiellt, oavsett antalet passagerare,
 - d) undervattensbåtar,
 - e) sväware,
 - f) bärplansbåtar,
 - g) amfibiefordon, det vill säga motorfordon som är utrustade med hjul eller band och som kan framföras både i vatten och på land,

Betänkande KoUB 12/2015 rd

2) original exemplar eller individuellt byggda kopior av gamla motorer, som är baserade på en konstruktion från före 1950, som inte tillverkas i serier och som är installerade i vattenfarkoster som avses i 1 mom. 5 eller 7 punkten, eller

3) motorer byggda för eget bruk, förutsatt att de inte släpps ut på marknaden under en femårsperiod räknat från ibruktagandet av vattenfarkosten.

De bullernivåkrav som anges i denna lag tillämpas inte på vattenfarkoster som avses i 2 mom. 1 punkten. Bullernivåkraven tillämpas inte heller på vattenfarkoster byggda för privat eget bruk, om de inte släpps ut på marknaden under en femårsperiod räknat från ibruktagandet av vattenfarkosten.

4 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att bevilja undantag

Trafiksäkerhetsverket kan av särskilda skäl bevilja undantag från kraven i denna lag för enskilda vattenfarkoster, om undantaget inte försämrar vattenfarkostens säkerhet.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *direktivet om fritidsbåtar* Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG,

2) *vattenfarkost* en fritidsbåt eller vattenskotter; den omständighet att samma vattenfarkost kan hyras ut eller användas för sport- och fritidsutbildning hindrar inte vattenfarkosten från att höra till denna lags tillämpningsområde, när farkosten släpps ut på marknaden för rekreatiönsändamål,

3) *fritidsbåt* varje vattenfarkost, undantaget vattenskottrar, avsedd för sport eller fritidsverksamhet, oavsett typ och framdrivningssätt, med en skrovlängd på minst 2,5 och högst 24 meter,

4) *vattenskotter* en vattenfarkost avsedd för sport eller fritidsverksamhet, vars längd understiger 4 meter med en motor med ett vattenjetaggregat som främsta drivkälla och som konstruerats för att framföras av en eller flera personer som sitter, står eller står på knä på farkosten,

5) *vattenfarkost byggd för eget bruk* vattenfarkost som användaren i huvudsak själv har byggt för eget bruk,

6) *motor* motor som arbetar enligt ottoprincipen eller med kompressionständning och som är direkt eller indirekt avsedd för framdrivning av en fritidsbåt eller vattenskotter,

7) *utrustning* följande utrustning som är avsedd för installation i vattenfarkoster, när den släpps ut på marknaden separat:

a) gnistskyddade anordningar för bensindrivna inombordsmotorer och bensindrivna motorer med inu-drev samt utrymmen för bensintankar,

b) skyddsanordningar som hindrar utombordsmotorer från att startas när en växel är ilagd,

c) rattar, styrmekanismer och styrkabelsatser,

d) bränsletankar som är avsedda för fast installation och bränsleslangar, samt

e) prefabricerade luckor och fönster,

8) *delvis färdigställd vattenfarkost* en båt eller vattenskotter som består av endast ett skrov eller ett skrov och en eller flera komponenter,

Betänkande KoUB 12/2015 rd

- 9) *omfattande motorändringar* sådana ändringar i en motor som
- a) kan göra att motorn överskrider de gränser för avgasutsläpp som det föreskrivs om med stöd av denna lag,
 - b) ökar motorns nominella effekt med mer än 15 procent,
- 10) *omfattande ombyggnad* sådan ombyggnad av en vattenfarkost som
- a) ändrar vattenfarkostens framdrivningssätt,
 - b) innebär omfattande motorändringar, eller
 - c) ändrar en vattenfarkost i sådan utsträckning att den möjligen inte uppfyller de väsentliga säkerhets- och miljökrav som det föreskrivs om i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den,
- 11) *produkter* fritidsbåtar, vattenskotrar, delvis färdigställda vattenfarkoster, motorer och utrustning som omfattas av denna lag samt dessutom vattenfarkoster som genomgått omfattande ombyggnad och motorer som genomgått omfattande motorändringar,
- 12) *framdrivningssätt* den metod med vilken en vattenfarkost framdrivs,
- 13) *motorfamilj* tillverkarens gruppering av motorer vilka genom sin konstruktion har likartade egenskaper vad gäller avgasutsläpp eller buller,
- 14) *skrovlängd* skrovets längd, uppmätt i enlighet med den harmoniserade standarden,
- 15) *tillhandahållande på marknaden* leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på marknaden inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis,
- 16) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en produkt för första gången på Europeiska unionens eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdets marknad,
- 17) *ibruktagande* första gången en produkt som hör till denna lags tillämpningsområde används av slutanvändaren inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 18) *tillverkare* varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en produkt eller låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför denna produkt, i eget namn eller under eget varumärke,
- 19) *auktoriserad representant* en fysisk eller juridisk person som är etablerad i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i tillverkarens ställe utföra särskilt angivna uppgifter,
- 20) *importör* en fysisk eller juridisk person som är etablerad i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som släpper ut en produkt från ett land utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på marknaden,
- 21) *privatimportör* en fysisk eller juridisk person som är etablerad i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som i samband med icke-kommersiell verksamhet importerar en produkt från ett land utanför unionen till unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i syfte att ta den i bruk för egen del,
- 22) *distributör* en fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, utöver tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en produkt på marknaden,
- 23) *verksamhetsutövare* tillverkare, auktoriserade representanter, importörer och distributörer,
- 24) *harmoniserad standard* en europeisk standard som antagits på grundval av Europeiska kommissionens begäran för tillämpningen av unionslagstiftningen om harmonisering,
- 25) *ackreditering* en förklaring från ett nationellt ackrediteringsorgan om att ett organ för bedömning av överensstämmelse uppfyller kraven i harmoniserade standarder och, i förekomman-

Betänkande KoUB 12/2015 rd

de fall, eventuella ytterligare krav, bland annat de som fastställs i sektorsspecifika program, för att utföra specifika bedömningar av överensstämmelse,

26) *nationellt ackrediteringsorgan* det enda organet i en medlemsstat som har statligt bemyndigande att genomföra ackrediteringar,

27) *bedömning av överensstämmelse* ett förfarande där det bedöms om de krav i fråga om en produkt som anges i denna lag eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av denna lag uppfylls,

28) *bedömning av färdigbyggd produkt* det förfarande som tillämpas för att bedöma överensstämmelsen för en produkt, när tillverkaren inte har tagit på sig ansvaret för att produkten överensstämmer med de föreskrivna kraven,

29) *anmält organ* ett organ som utför kalibrering, provning, certifiering och kontroller eller andra åtgärder som hör till bedömningen av överensstämmelse,

30) *återkallelse* varje åtgärd som syftar till att dra tillbaka en produkt som redan har tillhandahållits slutanvändaren,

31) *tillbakadragande* varje åtgärd som syftar till att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

32) *marknadstillsyn* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av myndigheterna för att se till att produkterna är förenliga med de krav som fastställs i tillämplig unionslagstiftning om harmonisering och att de inte äventyrar hälsa, säkerhet eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset,

33) *CE-märkning* märkning genom vilken tillverkaren visar att produkten är förenlig med kraven i den unionslagstiftning om harmonisering där det föreskrivs att detta märke ska anbringas,

34) *unionslagstiftning om harmonisering* all unionslagstiftning som harmoniserar villkoren för saluföring av produkter,

35) *förordningen om ackreditering och marknadskontroll* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

2 kap.

Produkters överensstämmelse med kraven

6 §

Krav i fråga om produkter

En produkt får tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk endast om den inte äventyrar människors säkerhet och hälsa eller medför fara för egendom eller miljön när den är korrekt underhållen och används för avsett ändamål.

En produkt som ska tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk ska uppfylla de väsentliga krav som anges i bilaga I till direktivet om fritidsbåtar i fråga om konstruktion och byggande av produkten, avgasutsläpp från motorerna samt bullernivåer.

En delvis färdigställd vattenfarkost får tillhandahållas på marknaden, om tillverkaren eller importören lämnar en försäkran om att farkosten är avsedd att färdigställas av någon annan.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

Utrustning som är försedd med CE-märkning och en sådan skriftlig EU-försäkran om överensstämmelse som avses i direktivet om fritidsbåtar får tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk, om den är avsedd att monteras på en vattenfarkost.

En produkt anses uppfylla kraven i denna lag och i bestämmelser som har utfärdats eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den, om produkten överensstämmer med de harmoniserade standarder som gäller den eller med de delar av dem till vilka hänvisningar har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Även om en produkt inte uppfyller kraven i denna lag, får produkten förevisas på utställningar, mässor, föreläsningar och i andra motsvarande situationer, om den som förevisar produkten samtidigt klart meddelar att produkten inte är förenlig med denna lag och att den inte får tillhandahållas eller tas i bruk förrän den uppfyller kraven i denna lag.

Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om de väsentliga krav som avses i 2 mom., den försäkran som avses i 3 mom. samt den EU-försäkran om överensstämmelse som avses i 4 mom.

7 §

Bedömning av överensstämmelse

Innan en produkt släpps ut på marknaden ska den genomgå en lämplig bedömning av överensstämmelse för att säkerställa att den uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

Om det är fråga om en bedömning av färdigbyggd produkt, ska följande personer se till att produktens överensstämmelse med kraven bedöms:

1) privatimportören före ibruktagandet av en produkt, om tillverkaren inte har gjort en bedömning av produkten,

2) en fysisk eller juridisk person som släpper ut en motor som har genomgått omfattande motorändringar eller en vattenfarkost som har genomgått en omfattande ombyggnad på marknaden eller tar i bruk en sådan, eller som ändrar användningsändamålet för en vattenfarkost som tidigare inte har hört till denna lags tillämpningsområde så att produkten börjar höra till tillämpningsområdet; bedömningen ska då göras innan produkten tas i bruk eller släpps ut på marknaden,

3) en fysisk eller juridisk person som släpper ut en vattenfarkost som har byggts för eget bruk på marknaden innan den tidsfrist på fem år som anges i 3 § 1 mom. 7 punkten har förflutit; bedömningen ska då göras innan produkten släpps ut på marknaden.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska iakttas vid bedömning av överensstämmelse i enlighet med Europeiska unionens rättsakter.

8 §

CE-märkning och identifikationsnummer

För påvisande av överensstämmelse med kraven ska vattenfarkoster, utrustning och motorer förses med CE-märkning innan produkten släpps ut på marknaden eller tas i bruk.

Bestämmelser om de allmänna principerna för CE-märkning finns i artikel 30 i förordningen om ackreditering och marknadskontroll. Utöver vad som föreskrivs i den artikeln ska CE-märkningen anbringas så att den framträder på ett synligt, lättläsligt och outplånligt sätt på

Betänkande KoUB 12/2015 rd

- 1) tillverkarskylten på en vattenfarkost; tillverkarskylten ska monteras separat från vattenfarkostens identifikationsnummer,
- 2) utrustning eller, om CE-märkningen inte får plats på utrustningen, på utrustningens förpackning eller det dokument som medföljer i förpackningen, och
- 3) motorn.

Bredvid CE-märkningen ska det anmälda organets identifikationsnummer fästas, om organet medverkar vid kontrollen av produktionen eller vid bedömningen av en färdigbyggd produkt. För anbringandet av identifikationsnumret ansvarar organet självt eller efter dess anvisningar tillverkaren eller dennes auktoriserade representant eller en i 7 § 2 mom. avsedd fysisk eller juridisk person. CE-märkningen och identifikationsnumret får åtföljas av ett piktogram eller något annat märke som anger en särskild risk eller ett särskilt användningsområde.

9 §

Dokument som åtföljer produkter samt språket i dokumenten

När följande produkter tillhandahålls på marknaden eller tas i bruk ska de åtföljas av en EU-försäkran om överensstämmelse som visar att produkten överensstämmer med kraven:

- 1) vattenfarkoster,
- 2) utrustning, när den släpps ut på marknaden separat och är avsedd att fästas på en vattenfarkost,
- 3) motorer, och
- 4) en motor som har ändrats för att installeras i en vattenfarkost.

En delvis färdigställd vattenfarkost ska åtföljas av en försäkran från tillverkaren eller importören av delvis färdigställda vattenfarkoster.

Varje produkt ska åtföljas av en instruktionsbok för ägaren som innehåller instruktioner och säkerhetsinformation som gäller produkten.

De dokument som avses i denna paragraf ska finnas tillgängliga åtminstone på finska och svenska, och språket ska vara begripligt.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om de dokument som avses i denna paragraf.

3 kap.

Verksamhetsutövares och privatimportörers skyldigheter

10 §

Tillverkarens skyldighet att säkerställa att en produkt överensstämmer med kraven och att upprätta dokumentation som gäller produkten

Tillverkaren ska säkerställa att en produkt som släpps ut på marknaden har konstruerats och tillverkats i enlighet med de väsentliga krav som anges i bilaga I till direktivet om fritidsbåtar.

Tillverkaren ska se till att produkten genomgår en lämplig bedömning av överensstämmelse. Vid bedömningen ska enligt behov användas ett i 27 § avsett anmält organ. När det har visats att

Betänkande KoUB 12/2015 rd

produkten överensstämmer med kraven ska tillverkaren upprätta en i 9 § 1 mom. avsedd EU-försäkran om överensstämmelse och förse produkten med CE-märkning i enlighet med 8 §.

Tillverkaren ska upprätta teknisk dokumentation av vilken framgår att produkten överensstämmer med kraven och bevara dokumentationen och en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse i tio år från det att produkten har släppts ut på marknaden. Tillverkaren ska se till att produkten åtföljs av en i 9 § avsedd instruktionsbok.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om den tekniska dokumentation som avses i 3 mom.

11 §

Tillverkarens skyldighet att säkerställa att serietillverkning överensstämmer med kraven

Tillverkaren ska se till att en produkt som framställts genom serietillverkning överensstämmer med kraven. Tillverkaren ska på tillbörligt sätt beakta ändringar i konstruktionen av en produkt eller en produkts egenskaper och ändringar i de harmoniserade standarder som produkten uppges överensstämma med.

12 §

Tillverkarens skyldighet att prova produkter

Tillverkaren ska prova produkter som tillhandahålls på marknaden, när bedömningen av överensstämmelsen så kräver, eller på begäran av Trafiksäkerhetsverket när verket anser att provning behövs för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet.

Tillverkaren ska undersöka produkter som inte överensstämmer med kraven, klagomål som gäller produkter och återkallelser av produkter och vid behov föra bok över dem samt informera distributörerna om denna tillsyn och om de åtgärder som den föranlett.

13 §

Tillverkarens skyldighet att säkerställa produktens spårbarhet och att ge sina kontaktuppgifter

Tillverkaren ska se till att produkten är försedd med typ-, parti- eller serienummer eller någon annan märkning genom vilken produkten kan identifieras. Om de uppgifter som krävs inte ryms på utrustningen, ska uppgifterna anges på förpackningen eller i ett dokument som medföljer produkten.

Tillverkaren ska ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en adress där tillverkaren kan nå antingen på produkten eller, om det inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som medföljer produkten. Dessa uppgifter ska dessutom anges på tillverkarens webbplats.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

14 §

Tillverkarens skyldighet att vidta korrigerande åtgärder, informera om risker och samarbeta med myndigheterna

Om tillverkaren har skäl att misstänka att en produkt som denne har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med kraven i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, ska tillverkaren utan dröjsmål vidta åtgärder för att produkten ska bli överensstämmande med kraven eller för att dra tillbaka den från marknaden eller vid behov återkalla produkten.

Om tillverkaren får kännedom om eller utifrån de uppgifter som tillverkaren förfogar över och med stöd av sin yrkesskicklighet borde kunna sluta sig till att en produkt kan medföra fara, ska tillverkaren utan dröjsmål underrätta Trafiksäkerhetsverket om saken och samtidigt lämna detaljerade uppgifter om den bristande överensstämmelsen och de åtgärder som tillverkaren redan har vidtagit med tanke på faran.

Tillverkaren ska på motiverad begäran av Trafiksäkerhetsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Uppgifterna ska ges på finska eller svenska eller på något annat språk som Trafiksäkerhetsverket godkänner. Tillverkaren ska på begäran av Trafiksäkerhetsverket samarbeta med verket för att undanröja risker med produkter som tillverkaren har släppt ut på marknaden.

15 §

Auktoriserad representant

Tillverkaren får genom en skriftlig fullmakt utse en representant för sig.

En auktoriserad representant ska utföra de uppgifter som tillverkaren bemyndigat representanten att utföra. Representanten kan i fullmakten åtminstone bemyndigas att

1) i tio år från det att produkten har släppts ut på marknaden bevara den kopia av EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen för att kunna uppvisa denna för den myndighet som ansvarar för tillsynen av denna lag,

2) på motiverad begäran av Trafiksäkerhetsverket lämna alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven,

3) på begäran av Trafiksäkerhetsverket samarbeta med verket i åtgärder vars syfte är att undanröja risker med produkter som omfattas av representantens fullmakt.

En auktoriserad representant får inte ges i uppgift att i enlighet med 10 § 1 mom. säkerställa att en produkt överensstämmer med kraven och upprätta teknisk dokumentation i anknytning till det.

16 §

Importörens skyldighet att försäkra sig om att en produkt överensstämmer med kraven och upprätta dokumentation samt skyldighet att informera om brister

En importör får endast släppa ut produkter som överensstämmer med kraven på marknaden. Innan en produkt släpps ut på marknaden ska importören säkerställa att tillverkaren har utfört en adekvat bedömning av överensstämmelse och upprättat teknisk dokumentation. Dessutom ska importören säkerställa att produkten är försedd med CE-märkning, att produkten åtföljs av en

Betänkande KoUB 12/2015 rd

EU-försäkran om överensstämmelse och en instruktionsbok och att produkten är försedd med de märkningar som avses i 13 § och som gör att produkten kan spåras.

Om importören har skäl att misstänka att en produkt inte överensstämmer med kraven i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får importören inte släppa ut produkten på marknaden förrän den överensstämmer med kraven. Om produkten kan medföra fara, ska importören underrätta tillverkaren och Trafiksäkerhetsverket om detta.

Importören ska dessutom säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med kraven under den tid som importören har ansvar för produkten.

17 §

Importörens skyldighet att uppge sina kontaktuppgifter

Tillverkaren ska uppge namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en adress där tillverkaren kan nås antingen på produkten eller, om det inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som medföljer produkten. Dessa uppgifter ska dessutom uppges på importörens webbplats.

18 §

Importörens skyldighet att prova produkter

Importören ska prova produkter som tillhandahålls på marknaden, när Trafiksäkerhetsverket begär provning för att det anser att provning behövs för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet.

Importören ska undersöka produkter som inte överensstämmer med kraven, klagomål som gäller produkter och återkallelser av produkter och vid behov föra bok över dem samt informera distributörerna om denna tillsyn och om åtgärder som den föranlett.

19 §

Importörens skyldighet att vidta korrigerande åtgärder, informera om risker och samarbeta med myndigheterna

Om importören har skäl att misstänka att en produkt som denne har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med kraven i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, ska importören utan dröjsmål vidta åtgärder för att produkten ska bli överensstämmande med kraven, för att dra tillbaka den från marknaden eller för att vid behov återkalla produkten.

Om importören får kännedom om eller utifrån de uppgifter som importören förfogar över och med stöd av sin yrkesskicklighet borde kunna sluta sig till att en produkt kan medföra fara, ska importören utan dröjsmål underrätta Trafiksäkerhetsverket om saken och samtidigt lämna detaljerade uppgifter om den bristande överensstämmelsen och de åtgärder som importören redan har vidtagit med tanke på faran.

Importören ska på motiverad begäran av Trafiksäkerhetsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Uppgifterna ska ges

Betänkande KoUB 12/2015 rd

på finska eller svenska eller på något annat språk som Trafiksäkerhetsverket godkänner. Importören ska på begäran samarbeta med Trafiksäkerhetsverket för att undanröja risker med produkter som importören har släppt ut på marknaden.

20 §

Importörens skyldighet att bevara dokumentation

Importören ska i tio år från det att en produkt har släppts ut på marknaden bevara en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen så att Trafiksäkerhetsverket har tillgång till dem.

21 §

Distributörens skyldigheter vid tillhandahållande av en produkt på marknaden

När en distributör tillhandahåller en produkt på marknaden ska distributören vara omsorgsfull och beakta kraven i denna lag på tillbörligt sätt.

Innan en produkt tillhandahålls på marknaden ska distributören kontrollera att produkten är försedd med CE-märkning och att produkten åtföljs av en EU-försäkran om överensstämmelse och en instruktionsbok. Distributören ska också kontrollera att produkten är försedd med de märkningar som avses i 12 och 17 § och som gör att produkten kan spåras.

Om en distributör har skäl att misstänka att en produkt inte överensstämmer med kraven i denna lag, får distributören inte tillhandahålla produkten på marknaden förrän den överensstämmer med kraven. Om produkten kan medföra fara, ska distributören underrätta tillverkaren eller importören och Trafiksäkerhetsverket om saken.

Distributören ska dessutom säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med kraven under den tid som distributören har ansvar för produkten.

22 §

Distributörens skyldighet att försäkra sig om korrigerande åtgärder, informera om risker och samarbeta med myndigheterna

Om distributören har skäl att misstänka att en produkt som distributören tillhandahåller på marknaden inte överensstämmer med kraven i denna lag, ska distributören försäkra sig om att det vidtas behövliga åtgärder för att få produkten att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka den från marknaden eller för att vid behov återkalla den från marknaden.

Om distributören får kännedom om eller utifrån de uppgifter som distributören förfogar över och med stöd av sin yrkesskicklighet borde kunna sluta sig till att en produkt kan medföra fara, ska distributören utan dröjsmål underrätta Trafiksäkerhetsverket om saken och samtidigt lämna detaljerade uppgifter om den bristande överensstämmelsen och de åtgärder som har vidtagits.

Distributören ska på motiverad begäran av Trafiksäkerhetsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Distributören ska

Betänkande KoUB 12/2015 rd

på begäran samarbeta med Trafiksäkerhetsverket för att undanröja risker med produkter som distributören har tillhandahållit på marknaden.

23 §

Tillämpning av tillverkarens skyldigheter på importör och distributör

På en importör och en distributör tillämpas samma skyldigheter som på tillverkaren, om de släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar på en produkt som redan har släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med kraven i denna lag kan påverkas.

24 §

En privatimportörs skyldigheter före ibruktagandet av en produkt

Om tillverkaren inte tar ansvar för att en produkt överensstämmer med kraven i denna lag, ska privatimportören före ibruktagandet av produkten säkerställa att den är konstruerad och tillverkad i enlighet med de väsentliga kraven.

Privatimportören ansvarar för att det görs en bedömning av produktens överensstämmelse med kraven, att det upprättas en EU-försäkran om överensstämmelse för produkten och att produkten förses med CE-märkning. Privatimportören ska säkerställa att produkten förses med namn och adress till det anmälda organ som har bedömt produktens överensstämmelse med kraven.

Om den tekniska dokumentation som krävs inte fås från tillverkaren, ska privatimportören se till att den upprättas med hjälp av lämplig expertis. En privatimportör ska i tio års tid bevara den tekniska dokumentationen och en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse så att Trafiksäkerhetsverket har tillgång till dem. Privatimportören ska på motiverad begäran av Trafiksäkerhetsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Uppgifterna ska ges på finska eller svenska eller på något annat språk som myndigheten godkänner. Privatimportören ska på begäran samarbeta med Trafiksäkerhetsverket för att undanröja risker med den importerade produkten.

25 §

Uppgifter om verksamhetsutövare som har levererat produkter

En verksamhetsutövare ska på begäran ge Trafiksäkerhetsverket uppgifter om de verksamhetsutövare som har levererat produkter till verksamhetsutövaren och som denne har levererat produkter till.

En verksamhetsutövare ska bevara de uppgifter som avses i 1 mom. i tio år från det att produkten har levererats till verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövaren har levererat produkten.

En privatimportör ska på begäran visa Trafiksäkerhetsverket uppgifter om den verksamhetsutövare som har levererat en produkt till privatimportören. Privatimportören ska bevara uppgifterna i fråga i tio år från det att produkten har levererats till privatimportören.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

26 §

Uppgifter som ska lämnas till konsumenterna

En verksamhetsutövare ska i sin marknadsföring lämna konsumenter och personer som kan jämföras med konsumenter de uppgifter som behövs för att dessa ska kunna bedöma de faror som är förenade med produkten. Verksamhetsutövaren ska också försäkra sig om att uppgifterna ges i begriplig form. Trafiksäkerhetsverket kan kräva att en verksamhetsutövare på ett lämpligt sätt förser konsumenterna med bruksanvisningar, instruktioner, varningar och andra uppgifter som behövs med tanke på avväjande eller förebyggande av faror som är förenade med en produkt.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i och utformningen av de uppgifter som avses i 1 mom.

4 kap.

Anmälda organ

27 §

Beslut att utse anmälda organ

Trafiksäkerhetsverket utser på ansökan de organ som har rätt att verka som anmälda organ vid bedömning av överensstämmelse. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska bifogas ansökan.

I beslutet att utse ett anmält organ definieras det anmälda organets behörighetsområde och fastställs arrangemang för tillsynen av organet samt uppställs vid behov sådana andra krav, begränsningar och villkor i fråga om organets verksamhet som säkerställer att uppgifterna utförs på behörigt sätt. Ett anmält organ kan utses för en bestämd tid eller tills vidare.

Trafiksäkerhetsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om de anmälda organ som verket har utsett och om senare betydande ändringar som gäller organen. Ett anmält organ får vara verksamt som ett anmält organ i enlighet med denna lag, om Europeiska kommissionen och Europeiska unionens medlemsstater inte reser invändningar mot anmälan om att utse organet. Tidsfristen för invändningar är två veckor från det att anmälan har lämnats, om ett ackrediteringsintyg har bifogats anmälan. Om det inte finns något ackrediteringsintyg, är tidsfristen för resande av invändningar två månader. Trafiksäkerhetsverket ska dessutom underrätta Europeiska kommissionen om de utvärderings- och tillsynsförfaranden som gäller de anmälda organen och om eventuella ändringar i dessa uppgifter.

Den anmälan som avses i 3 mom. ska innehålla uppgifter om vilka bedömningar av överensstämmelse det anmälda organet utför och dess bedömningsmoduler, vilka produkter det anmälda organet bedömer samt ett intyg över organets kompetens. Om det anmälda organet inte har ett ackrediteringsintyg som utfärdats av ett nationellt ackrediteringsorgan, ska till anmälan bifogas behövliga skriftliga bevis utifrån vilka det anmälda organets kompetens och tillsyn kan verifieras.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

28 §

Förutsättningar för att utses till anmält organ

Förutsättningarna för att bli utsedd till anmält organ är att sökanden

- 1) är en i Finland registrerad juridisk person eller en del av en sådan,
- 2) är funktionellt och ekonomiskt oberoende,
- 3) klarar av att utföra de uppgifter som hänför sig till bedömningen av överensstämmelse,
- 4) har tillgång till tillräckligt med yrkeskunnig personal, vars oberoende i verksamheten har säkerställts när det gäller kontrolluppgifter,
- 5) har en opartisk ledning och bedömningspersonal,
- 6) har tillgång till den apparatur och utrustning och de system som verksamheten förutsätter,
- 7) har en skriftlig beskrivning av de förfaranden enligt vilka bedömningarna av överensstämmelse utförs,
- 8) har en ansvarsförsäkring som är tillräcklig med hänsyn till verksamhetens kvalitet och omfattning.

Ett organ som visar att det uppfyller kraven i de tillämpliga harmoniserade standarderna eller delar av dem anses uppfylla de i 1 mom. angivna minimikraven till de delar som de tillämpliga standarderna täcker dessa krav.

Ett anmält organ kan visa att det uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom. genom en bedömning utförd av Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (Ackrediteringstjänsten FINAS).

29 §

Krav som gäller anmälda organs personal

Den personal i ett anmält organ som ansvarar för att utföra bedömningen av överensstämmelse ska ha

- 1) fullgod teknisk och yrkesinriktad utbildning, som täcker alla åtgärder i samband med bedömning av överensstämmelse för vilka det anmälda organet har anmälts,
- 2) tillräcklig kunskap om kraven på de bedömningar som den gör och tillräcklig befogenhet att utföra dessa bedömningar,
- 3) tillräcklig kännedom om och förståelse av de väsentliga kraven, de tillämpliga harmoniserade standarderna, de relevanta bestämmelserna i unionslagstiftningen om harmonisering och relevant nationell lagstiftning,
- 4) förmåga att upprätta intyg, protokoll och rapporter som visar att bedömningarna har gjorts.

30 §

Anmälda organs uppgifter

Ett anmält organ har till uppgift att säkerställa att de produkter som organet bedömer uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den. Ett anmält organ ska över bedömning utfärda relevanta intyg över överensstämmelse och EU-typintyg.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

En bedömning av överensstämmelse ska utföras så att den är proportionerlig och orsakar så lite olägenhet som möjligt för verksamhetsutövaren eller privatimportören. Det anmälda organet ska vara tillräckligt omsorgsfullt vid bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven.

Om ett anmält organ anser att en produkt inte överensstämmer med kraven, ska det kräva att tillverkaren eller privatimportören utför behövliga korrigerande åtgärder. Organet får i ett sådant fall inte utfärda ett intyg över överensstämmelse.

Om det anmälda organet i samband med verksamhet som sker efter att intyget har utfärdats anser att produkten inte längre överensstämmer med kraven, ska det kräva att tillverkaren utför korrigerande åtgärder och vid behov återkalla intyget tillfälligt eller tills vidare. Om inga korrigerande åtgärder utförs eller om de inte har den effekt som krävs, ska det anmälda organet enligt behov begränsa intyget eller återkalla det tills vidare.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om anmälda organs uppgifter och de dokument som ett anmält organ utfärdar i samband med bedömningen av en färdigbyggd produkt.

31 §

Dotterbolag och underleverantörer till ett anmält organ

Ett anmält organ kan lägga ut delåtgärder inom utförandet av de uppgifter som avses i 30 § på en underleverantör eller ett dotterbolag, om underleverantören eller dotterbolaget uppfyller minimikriterierna enligt 28 § för att bli utsett till anmält organ och om underleverantören eller dotterbolaget utför uppgifterna i enlighet med de krav som anges i denna lag eller med stöd av den. Om åtgärder läggs ut på en underleverantör eller ett dotterbolag, ska det avtalas om saken med kunden. Det anmälda organet ansvarar för åtgärder som det lägger ut på en underleverantör eller ett dotterbolag.

Det anmälda organet ska se till att Trafiksäkerhetsverket har tillgång till de dokument som gäller underleverantörens eller dotterbolagets kompetens och de bedömningsuppgifter som organet har lagt ut på dem.

32 §

Anmälda organs skyldighet att delta i standardiseringsarbete och samordningsgruppens arbete

Ett anmält organ ska delta i det relevanta standardiseringsarbetet och det arbete som utförs i den samordningsgrupp för anmälda organ som inrättats av Europeiska kommissionen, eller se till att dess personal får aktuell information om detta arbete.

33 §

Anmälda organs skyldighet att lämna uppgifter

Ett anmält organ ska trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet underrätta Trafiksäkerhetsverket om

- 1) avslag, begränsning eller återkallande av intyg tillfälligt eller tills vidare,
- 2) omständigheter som inverkar på tillämpningsområdet och villkoren för det anmälda organs verksamhet för bedömning av överensstämmelse,

Betänkande KoUB 12/2015 rd

3) begäran om uppgifter i fråga om bedömningen av överensstämmelse som det har fått av den tillsynsmyndighet som ansvarar för tillsynen över att denna lag iakttas samt om

4) annat sådant som är nödvändigt med tanke på tillsynen enligt denna lag.

Dessutom ska det anmälda organet på begäran av Trafiksäkerhetsverket underrätta verket om de åtgärder för bedömning av överensstämmelse som har gjorts inom det anmälda organets ansvarsområde och eventuellt andra utförda åtgärder, inklusive gränsöverskridande åtgärder och underentreprenad.

Ett anmält organ ska till andra anmälda organ som utför likadana bedömningar av överensstämmelse som gäller samma produkter lämna uppgifter om negativa resultat av bedömningarna och på begäran också om positiva resultat. Ett anmält organ ska till andra anmälda organ som avses i denna lag och anmälda organ som utsetts av en annan medlemsstat i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet lämna sådana uppgifter som behövs för organens samarbete.

34 §

God förvaltning och tjänsteansvar

När anmälda organ utför offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag ska de iakttta förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och personuppgiftslagen (523/1999).

På den som är anställd hos ett anmält organ eller dennas underleverantör tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

35 §

Tillsyn över anmälda organ och återkallande av beslut att utse ett anmält organ

Trafiksäkerhetsverket utövar tillsyn över de anmälda organens verksamhet. Trafiksäkerhetsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna få för utförandet av sitt tillsynsuppdrag behövliga uppgifter om organens förvaltning och ekonomi, om personalens tekniska kompetens och om bedömningar som organen har utfört samt om bedömningsförfaranden i enlighet med denna lag och om de intyg över överensstämmelse och de EU-typintyg som organen har utfärdat.

Ett anmält organ ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om sådana förändringar i verksamheten som kan påverka förutsättningarna för organets verksamhet.

Trafiksäkerhetsverket kan begränsa ett organs verksamhet eller återkalla sitt beslut att utse ett anmält organ för viss tid eller tills vidare, om det anmälda organet inte längre uppfyller kraven i 28 § eller om organet på ett väsentligt sätt handlar i strid med denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Trafiksäkerhetsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och andra medlemsstater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om återkallande av beslut att utse anmälda organ.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

5 kap.

Marknadstillsyn

36 §

Marknadstillsynsmyndigheter

Trafiksäkerhetsverket övervakar att produkter som släpps ut eller tillhandahålls på marknaden eller tas i bruk uppfyller vad som föreskrivs i denna lag och med stöd av den.

Bestämmelser om marknadstillsyn och yttre gränskontroll i fråga om produkterna finns dessutom i förordningen om ackreditering och marknadskontroll.

37 §

Rätt till information

Trafiksäkerhetsverket har rätt att få uppgifter som är nödvändiga för utövande av tillsyn över verksamhetsutövare, privatimportörer och övriga som skyldigheterna i denna lag gäller.

Rätten att få uppgifter gäller också sådana uppgifter som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt denna lag och som annars skulle vara sekretessbelagda på grund av att de gäller privat affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd.

38 §

Inspektionsrätt

Trafiksäkerhetsverket har rätt att få tillträde till ett område eller till en lokal eller något annat utrymme, om detta behövs med tanke på den övervakning som avses i denna lag, och att där utföra inspektioner och vidta andra åtgärder som övervakningen kräver. Inspektionsrätten utsträcker sig dock inte till utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionen ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

39 §

Rätt att ta produkter för undersökning och provning

Trafiksäkerhetsverket har rätt att ta produkter för undersökning och provning, om det behövs med tanke på tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om en verksamhetsutövare eller privatimportör kräver det, ska en produkt som tagits för undersökning och provning och som har skadats repareras eller, om det inte är möjligt, ersättas enligt gängse pris, om inte det framgår att produkten strider mot vad som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

Om en produkt inte uppfyller vad som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, kan Trafiksäkerhetsverket ålägga verksamhetsutövaren eller privatimportören att ersätta de nödvändiga och behövliga kostnaderna för anskaffning, undersökning och provning. De kostnader som ska ersättas ska dock stå i rimlig proportion till tillsynsåtgärderna och förseelsens art.

Tagandet för undersökning och provning får dock inte utsträckas till utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

40 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Trafiksäkerhetsverket kan vid undersökningar och provningar som avses i 39 § samt vid riskbedömning anlita utomstående sakkunniga. En sakkunnig ska ha den sakkunskap och kompetens som behövs för uppgifterna i fråga. En utomstående sakkunnig ska vid behov inför Trafiksäkerhetsverket visa sin kompetens och påvisa att de tillämpade undersöknings- och provningsmetoderna är tillförlitliga.

På en utomstående sakkunnig tillämpas vad som i 34 § föreskrivs om iakttagande av allmänna förvaltningslagar och om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar.

41 §

Åläggande att korrigera brist

Om Trafiksäkerhetsverket vid tillsynen konstaterar att en produkt, de dokument som gäller den eller de uppgifter som ges om den inte uppfyller vad som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, kan verket ålägga en verksamhetsutövare att inom utsatt tid vidta åtgärder för att få en produkt som släppts ut på marknaden, dokument som gäller produkten eller uppgifter som ges om den att överensstämma med kraven. Verksamhetsutövaren ska säkerställa att behövliga åtgärder genomförs på alla produkter som verksamhetsutövaren tillhandahåller på marknaden i övriga medlemsstater i Europeiska unionen eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det är fråga om en vattenfarkost som en privatimportör har importerat för eget bruk, ska Trafiksäkerhetsverket utan dröjsmål meddela denne vilka åtgärder som ska genomföras för att produkten ska överensstämma med kraven. Verket kan ålägga en privatimportör att åtgärda bristande överensstämmelse med kraven innan en produkt tas i bruk, om produkten inte överensstämmer med kraven.

Åtgärder och tidsfrister som Trafiksäkerhetsverket ålägger med stöd av denna paragraf ska stå i rätt proportion till den fara som produkten medför. Verket ska meddela det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

42 §

Åläggande om åtgärder för avvärjande eller minskning av fara

Om den fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön som är förenad med en produkt på ett effektivt sätt kan avvärjas eller farans omfattning avsevärt minskas genom korrigerings-, rättelse- eller informationsåtgärder, kan Trafiksäkerhetsverket ålägga verksam-

Betänkande KoUB 12/2015 rd

hetsutövaren eller privatimportören att vidta sådana åtgärder inom utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer.

Trafiksäkerhetsverket kan också bestämma att en försummad åtgärd vidtas på den försumliges bekostnad.

~~Om produkten inte överensstämmer med de väsentliga kraven, kan Trafiksäkerhetsverket bestämma att verksamhetsutövarens eller privatimportörens verksamhet ska avbrytas eller förbjuda verksamheten i fall där det inte genom ålägganden om åtgärder enligt 1 och 2 mom. är möjligt att förebygga den fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön som är för-
enad med produkten.~~

43 §

Förbud mot tillverkning, import, tillhandahållande på marknaden, utsläppande på marknaden och ibruktagande

Om en produkt är farlig för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön och faran inte på något annat sätt går att förhindra, kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka eller importera produkten, tillhandahålla eller släppa ut den på marknaden eller ta den i bruk. Verket kan samtidigt ålägga verksamhetsutövaren att effektivt och omedelbart från marknaden dra tillbaka de farliga produkterna eller de produkter som inte stämmer överens med bestämmelserna.

Verksamhetsutövaren är skyldig att för Trafiksäkerhetsverket inom den tid som verket utsatt lägga fram en utredning om hur utövaren har verkställt det åläggande att dra tillbaka produkterna från marknaden som förenats med förbudet enligt denna paragraf. Verksamhetsutövaren ska dessutom säkerställa att de behövliga åtgärderna genomförs på alla produkter som verksamhetsutövaren tillhandahåller på marknaden i övriga medlemsstater i Europeiska unionen eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om en privatimportör inte vidtar de åtgärder som avses i 41 § 2 mom., kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda användning eller ibruktagande av produkten.

Trafiksäkerhetsverket ska underrätta det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

Trafiksäkerhetsverket återkallar förbudet, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig försäkran om att de omständigheter som föranlett förbudet har åtgärdats eller fått en lösning.

44 §

Temporärt förbud

Om det är uppenbart att produkten medför fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön och faran inte på något annat sätt går att förhindra, eller om verksamhetsutövaren eller privatimportören inte inom utsatt tid vidtar åtgärder som har ålagts med stöd av 41 §, kan Trafiksäkerhetsverket temporärt meddela ett i 43 § avsett förbud under den tid som ärendet utreds.

Trafiksäkerhetsverket ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett temporärt

Betänkande KoUB 12/2015 rd

förbud som det har meddelat. Ett temporärt förbud anses vara berättigat, om varken kommissionen eller någon av medlemsstaterna reser invändningar inom tre månader från det att under rättelsen har tagits emot.

Trafiksäkerhetsverket återkallar förbudet, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig försäkran om att de omständigheter som föranlett det temporära förbudet har åtgärdats eller fått en lösning. När ett temporärt förbud har meddelats ska Trafiksäkerhetsverket i första hand avgöra frågan om huruvida ett i 43 § avsett förbud ska meddelas och för egen del se till att de utredningar som behövs i ärendet görs utan dröjsmål.

45 §

Åläggande om att en produkt ska förstöras

Om de förbud och ålägganden som avses i 41–44 § inte kan anses tillräckliga, kan Trafiksäkerhetsverket bestämma att en produkt som verksamhetsutövaren har i sin besittning eller en produkt som lämnats tillbaka till verksamhetsutövaren med stöd av 46 § ska förstöras eller, om detta inte anses ändamålsenligt, besluta om andra åtgärder i fråga om produkten.

46 §

Åläggande om reparation eller byte av en produkt eller om hävning av köp

När Trafiksäkerhetsverket med stöd av 43 § har meddelat ett förbud beträffande en produkt, kan verket ålägga verksamhetsutövaren att i fråga om sådana produkter som redan släppts ut på marknaden eller tagits i bruk vidta åtgärder för att avvärja den fara som hänför sig till produkten och trygga produktinnehavarens rättsliga ställning.

Genom ett åläggande enligt 1 mom. kan en verksamhetsutövare förpliktas att

1) reparera produkten så att den fara som föranleds av ett fel eller en brist i dess konstruktion eller sammansättning eller av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om den avvärjs,

2) återta en produkt som kan äventyra säkerheten och hälsan för människor eller medföra fara för egendom eller miljön samt i stället ge en likadan eller likartad ofarlig produkt, eller

3) häva köpet.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela ett åläggande enligt 1 mom. även när ett förbud som avses i 43 § inte kan meddelas på grund av att produkterna i fråga inte längre finns hos verksamhetsutövaren och det finns vägande skäl att meddela åläggandet.

47 §

Åläggande att lämna information

Om Trafiksäkerhetsverket har meddelat ett förbud enligt 43 eller 44 § eller ett åläggande enligt 46 §, kan verket inom den tid och på det sätt som det bestämmer förelägga verksamhetsutövaren att informera om förbudet eller åläggandet samt om den risk som är förenad med produkten eller användningen av den och om konsumenternas rättigheter.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

Trafiksäkerhetsverket kan på verksamhetsutövarens bekostnad informera om de frågor som avses i 1 mom., om verksamhetsutövaren inte har iakttagit verkets åläggande eller om det på grund av sakens brådskande natur finns vägande skäl för detta informerande.

48 §

Meddelanden till Europeiska kommissionen och medlemsstaterna

Trafiksäkerhetsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om resultaten av den tillsyn som verket utövat och de åtgärder som det har ålagt, om verket anser att produktens bristande överensstämmelse med kraven inte gäller endast Finlands territorium.

49 §

Åtgärder i fråga om produkter vars bristande överensstämmelse med kraven har konstaterats i andra medlemsstater

Om Trafiksäkerhetsverket får vetskap om att det i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen har ålagts en temporär åtgärd som anses berättigad, ska Trafiksäkerhetsverket vidta behövliga åtgärder för att avlägsna en produkt som inte överensstämmer med kraven från den finländska marknaden.

50 §

Vite

Ett förbud eller åläggande som Trafiksäkerhetsverket har meddelat med stöd av 41–47 § ska förenas med vite, om detta inte av särskilda skäl är onödigt.

Trafiksäkerhetsverket kan förena skyldigheten att lämna uppgifter enligt 26 §, den uppgiftsskyldighet som avses i 6 § 6 mom. samt den skyldighet att lämna uppgifter som anges i 37 § med vite.

Vite som avses i 1 och 2 mom. döms ut av förvaltningsdomstolen på ansökan av Trafiksäkerhetsverket.

I fråga om vite, tvångsutförande och avbrytande tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

51 §

Tillsynsavgifter

Trafiksäkerhetsverket kan bestämma att verksamhetsutövaren eller privatimportören ska betala verket en avgift enligt det självkostnadsvärde som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) för de kostnader som föranletts av inspektioner som varit behövliga på grund av tillsynen över efterlevnaden av ålägganden och förbud som meddelats med stöd av 41–46 §. Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Betänkande KoUB 12/2015 rd

6 kap.

Särskilda bestämmelser

52 §

Tillsynsmyndigheternas rätt att få uppgifter från andra myndigheter och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Trafiksäkerhetsverket och Tullen har trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att av andra myndigheter få sådana uppgifter som behövs för tillsynen enligt denna lag.

Trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter som erhållits vid utförandet av uppdrag enligt denna lag och som omfattas av sekretess lämnas ut till

1) åklagaren, polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen för förebyggande eller utredning av brott,

2) miljövårds- och konsumentskyddsmyndigheterna samt Olycksutredningscentralen i fall där den handling som överläts innehåller sådana uppgifter som myndigheten behöver för att utföra sina uppdrag, och

3) andra staters behöriga myndigheter och internationella organ för uppfyllande av sådana förpliktelser som grundar sig på Europeiska unionens regelverk eller på internationella avtal som är bindande för Finland.

53 §

Allmän styrning och tillsyn

Trafiksäkerhetsverket svarar för den allmänna styrningen av samt tillsynen över tillämpningen av denna lag. Trafiksäkerhetsverket övervakar efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den.

Tullen övervakar efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den vid import av produkter från länder utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

54 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att lämna handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

Betänkande KoUB 12/2015 rd

55 §

Ändringssökande

I Trafiksäkerhetsverkets beslut om att utse ett anmält organ och återkallande av ett sådant beslut samt i Trafiksäkerhetsverkets beslut om förbud som avses i 43 § får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I övriga beslut av Trafiksäkerhetsverket och beslut av Tullen och ett anmält organ får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). I ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett beslut om att utse ett anmält organ eller som gäller ett förbud som avses i 43 § får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I övriga beslut som meddelats av förvaltningsdomstolen får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett temporärt förbud som Trafiksäkerhetsverket meddelat med stöd av 44 § får inte sökas separat genom besvär.

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av 41–43 och 45–47 § ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Ändring i ett avgiftsbeslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av 51 § får sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

56 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) tillhandahåller en produkt på marknaden, släpper ut den på marknaden eller tar den i bruk i strid med bestämmelserna i 6–9 § eller bestämmelser som har utfärdats eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dem eller artikel 30 i förordningen om ackreditering och marknadskontroll,

2) bryter mot den anmälningsskyldighet som avses i 14 § 2 mom., 19 § 2 mom. eller 22 § 2 mom. eller den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 26 §, eller

3) bryter mot ett förbud eller åläggande som avses i 41–47 §, ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms på något annat ställe i lag, för brott mot lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av 41–47 § och som har förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.

57 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar (621/2005) och statsrådets förordning om säkerhet och buller i fråga om fritidsbåtar och vatten-

Betänkande KoUB 12/2015 rd

skotrar samt om buller och avgasutsläpp från motorer som installeras i fritidsbåtar och på vattenskotrar (748/2005).

58 §

Övergångsbestämmelse

Trots vad som föreskrivs i denna lag godkänns dock för utsläppande på marknaden och ibruktagande

1) till och med den 18 januari 2017 fritidsbåtar, delvis färdigställda fritidsbåtar och utrustning som uppfyller kraven enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag och

2) till och med den 18 januari 2020 bensindrivna utombordsmotorer med en maximal effekt på 15 kW, som uppfyller de i del B punkt 2.1 i bilaga I till direktivet om fritidsbåtar föreskrivna kraven när det gäller avgasutsläpp och som är tillverkade av sådana små och medelstora företag som uppfyller kraven enligt kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

Helsingfors 2.12.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonen saf
vice ordförande Mikko Alatalo cent (delvis)
medlem Katja Hänninen vänst
medlem Jyrki Kasvi gröna
medlem Susanna Koski saml
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mats Löfström sv (delvis)
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Outi Mäkelä saml
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Markku Pakkanen cent
medlem Satu Taavitsainen sd
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.